This Question Paper contains 24 printed pages.

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. : 104426

029(GHE)

(March, 2022)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

સૂચનાઓ :

1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 5 વિભાગ અને 64 પ્રશ્નો છે.
2) પ્રશ્નની સૂચના પ્રમાણે ઉત્તર લખવા.
3) નવો વિભાગ નવા પાના પરથી શરૂ કરવો.

વિભાગ - A

■ **નીચના 1 થી 20 પ્રશ્નોના આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરીને ઉત્તર લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે.** **[20]**

1) 'ગાંધીજીનો અક્ષરદેહ' પ્રકાશિત કરનાર પ્રકાશક જણાવો.

(A) દિલ્હી યુનિવર્સિટી

(B) રાજ્ય અભિલેખાગાર

(C) નવજીવન પ્રકાશન

(D) ગુજરાત યુનિવર્સિટી

2) શીખ રાજ્યનું વિલીનીકરણ કોણે કર્યું ?

(A) ડેલહાઉસી

(B) કર્ઝન

(C) ક્લાઈવ

(D) વેલેસ્લી

3) નાદિર શાહનું ભારત પર આક્રમણ ક્યારે થયું ?

(A) 1730

(B) 1735

(C) 1739

(D) 1750

4) ફ્રેન્ચ ઇસ્ટ ઇન્ડિયા કંપનીની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(A) 1661

(B) 1662

(C) 1663

(D) 1664

5) બક્સરના યુદ્ધ સમયે બંગાળાનો નવાબ કોણ હતો ?

(A) મીરજાફર

(B) સિરાજ-ઉદ-દૌલા

(C) આસફ ખાં

(D) મીરકાસીમ

6) બ્રિટીશ હિંદમાં સુપ્રીમ કોર્ટની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(A) 1750

(B) 1773

(C) 1785

(D) 1800

7) ભારતમાં ન્યાય વિષયક સુધારા-

(A) ક્લાઇવ

(B) ડેલહાઉસી

(C) બેન્ટિક

(D) કર્ઝન

8) અંગ્રેજોએ તમામ ઉંચા હોદ્દા પર કોને નિયુક્ત કર્યા ?

(A) મુસ્લિમ

(B) અંગ્રેજ

(C) હિંદુ

(D) નેપાલી

9) કંપની શાસનમાં ભારતીયોનો રાષ્ટ્રીય ઉદ્યોગ કયો હતો ?

(A) સુથારી કામ

(B) વહાણવટા

(C) બગીચા ઉદ્યોગ

(D) વણાટ ઉદ્યોગ

10) રામકૃષ્ણ મિશનની સ્થાપના કોણે કરી ?

(A) સ્વામી રામકૃષ્ણ

(B) રાજારામ મોહનરાય

(C) દયાનંદ સરસ્વતી

(D) સ્વામી વિવેકાનંદ

11) થિયોસોફીકલ સોસાયટીનું કાર્ય હિંદમાં આવીને કોણે ઉપાડી લીધું ?

(A) મેડમ બ્લેવેટ્સ્કી

(B) એની બેસન્ટ

(C) કર્નલ આલ્કોટ

(D) બેન્ટિક

12) મવાળવાદી નેતા કોણ હતા ?

(A) લાલા લજપતરાય

(B) બિપીનચંદ્ર પાલ

(C) લોકમાન્ય ટિળક

(D) ગોપાલકૃષ્ણ ગોખલે

13) લંડનમાં 'ઇન્ડિયન હોમરૂલ સોસાયટી'ની સ્થાપના કોણે કરી ?

(A) મદનલાલ ધીંગરા

(B) શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા

(C) સાવરકર

(D) સરદારસિંહ રાણા

14) મહાત્મા ગાંધીનો પ્રથમ સત્યાગ્રહ કયો હતો ?

(A) ચંપારણ

(B) અમદાવાદ

(C) ખેડા

(D) બારડોલી

15) મુસ્લિમ લીગની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(A) 1905

(B) 1906

(C) 1907

(D) 1908

16) ભારતમાં આયોજન પંચનો પ્રારંભ ક્યારે થયો ?

(A) 1947

(B) 1950

(C) 1955

(D) 1952

17) જર્મનીના લોખંડી પુરુષ કોણ હતા ?

(A) હિટલર

(B) મુસોલીની

(C) બિસ્માર્ક

(D) નેપોલિયન

18) "વ્યક્તિ આર્થિક રીતે શોષિત ન હોવી જોઈએ."

(A) ચીનની ક્રાંતિ

(B) બોલ્શેવિક ક્રાંતિ

(C) અમેરિકન ક્રાંતિ

(D) રક્તવિહિન ક્રાંતિ

19) રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

(A) 1820

(B) 1920

(C) 1939

(D) 1945

20) આફ્રિકા - આફ્રિકનો માટેનું સૂત્ર ગુંજતું કર્યું.

(A) વિલમોટ બ્લાઈડન

(B) નેલ્સન મંડેલા

(C) લુથુલી

(D) આલ્બર્ટ

વિભાગ - B

■ **નીચે આપેલા 21 થી 30 પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં લખો. દરેકનો 1 ગુણ છે.** **[10]**

21) મરાઠી સત્તામાં સર્વ પ્રથમ પેશ્વા કોણ હતા ?

22) હૈદરાબાદ રાજ્યનો સ્થાપક કોણ હતો ?

23) કયા મુઘલ સમ્રાટના સમયમાં અંગ્રેજોએ વેપારી કોઠી સ્થાપવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત કર્યો હતો ?

24) મુંબઈ ટાપુ અંગ્રેજોને કોની પાસેથી મળ્યો હતો ?

25) બ્રિટીશ હિંદમાં સુપ્રીમ કોર્ટની સ્થાપના ક્યારે થઈ ?

26) રૈયતવારી પદ્ધતિ એટલે શું ?

27) ભારતમાં વહાણ બનાવવાનો ઉદ્યોગ કોના એ જ ઉદ્યોગથી ચઢિયાતો હતો ?

28) શિરોમણી ગુરુ પ્રબંધક સમિતિએ કયા સમાજમાં સુધારણાનું કાર્ય કર્યું ?

29) સ્વરાજ્ય મારો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે. એ સૂત્ર કોણે આપ્યું ?

30) ઠંડુ યુદ્ધ એટલે શું ?

વિભાગ - C

■ **નીચે આપેલા 31થી 44 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં લખો. દરેકના 2 ગુણ છે.** **[20]**

31) બ્રિટીશ સિક્કાઓમાંથી પ્રાપ્ત થતો ઇતિહાસ સમજાવો.

32) પાણીપતના ત્રીજા યુદ્ધ વિશે જણાવો.

33) દ્વિમુખી શાસન પદ્ધતિ એટલે શું ?

34) અંગ્રેજી વહીવટીતંત્રનું સ્વરૂપ જણાવો.

35) 1857 ના સંગ્રામનું તાત્કાલિક કારણ જણાવો.

36) 1857 ના સંગ્રામના પરિણામો લખો. (ગમે તે બે)

37) કાયમી જમાબંધી વિશે નોંધ લખો.

38) શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા વિશે નોંધ લખો.

39) સાયમન કમીશનનો વિરોધ શા માટે કરવામાં આવ્યો ?

40) નવજાગૃતિ એટલે શું ?

41) ધર્મ સુધારણા એટલે શું ?

42) પરમાણુ શસ્ત્રો વિશે સમજાવો.

43) આતંકવાદી સંગઠનો પર ટૂંકમાં લખો.

44) સૂર્યઊર્જાની માહિતી આપો.

વિભાગ - D

■ **નીચેના 45 થી 58 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 10 પ્રશ્નોના મુદ્દાસર જવાબ લખો. પ્રત્યેકના 3 ગુણ છે.** **[30]**

45) ઇતિહાસની આધાર સામગ્રી તરીકે વર્તમાન પત્રો વિશે માહિતી આપો.

46) ડેલહાઉસીની ખાલસા નીતિ સમજાવો.

47) અંગ્રેજ સરકારના પોલીસતંત્રની રૂપરેખા આપો.

48) 1857 ના સંગ્રામની નિષ્ફળતાના કારણો ચર્ચો (ગમે તે ત્રણ)

49) સ્વામી વિવેકાનંદ એ સમાજ સુધારણા માટે કઈ કઈ પ્રવૃત્તિઓ કરી.

50) સ્વદેશી આંદોલન વિશે નોંધ લખો.

51) આત્યંતિક રાષ્ટ્રવાદ એટલે શું ?

52) અસહકારના આંદોલન વિશે નોંધ લખો.

53) નવજાગૃતિકાળના વૈજ્ઞાનિક સંશોધનો ટૂંકમાં લખો.

54) ટૂંકનોંધ લખો : વર્સેલ્સની સંધિ

55) સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની માનવ અધિકારોની ઘોષણા ચર્ચા કરો.

56) બિન જોડાણવાદી નીતિને સમર્થન આપનારા મહાન નેતાઓના નામ જણાવો.

57) આતંકવાદ એટલે શું ?

58) વર્તમાન પત્રોનું સામાજિક મહત્ત્વ સમજાવો.

વિભાગ - E

■ **નીચે આપેલા 59 થી 64 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 4 પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો. દરેકના 5 ગુણ છે.** **[20]**

59) ભારતમાં કૃષિ ક્ષેત્રે સ્થગિતતા શાં કારણોથી આવી ?

60) આર્યસમાજની પ્રવૃત્તિની માહિતી આપો.

61) સ્વતંત્ર ભારતમાં શિક્ષણનો વિકાસ વર્ણવો.

62) રાષ્ટ્રસંઘની સ્થાપનાના હેતુઓ કયા કયા હતા.

63) દ્વિતીય વિશ્વયુદ્ધનાં પરિણામો

64) ઇન્ફોર્મેશન ટેક્નોલોજીએ વિશ્વને એક ગામડું બનાવી દીધું છે, ચર્ચા કરો.

◆◆◆

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. :

029(H)

(March, 2022)

Time : 3 Hours] ***[Maximum Marks : 100***

सूचनाएँ :

1) **इस प्रश्नपत्र में कुल 5 विभाग एवं 64 प्रश्न हैं।**
2) **प्रश्नों की सूचना के अनुसार उत्तर लिखिए।**
3) **नए विभाग को नए पन्ने से शुरू कीजिए।**

विभाग - A

■ **निम्नलिखित 1 से 20 बहुविकल्पीय प्रश्न हैं। दिए गए विकल्पों (A, B, C, D) में से सही उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है :** **[20]**

1) 'गांधीजी का अक्षरदेह' प्रकाशित करने वाला प्रकाशक बताइए।
   (A) दिल्ली यूनिवर्सिटी
   (B) राज्य अभिलेखागार
   (C) नवजीवन प्रकाशन
   (D) गुजरात यूनिवर्सिटी

2) सिख राज्य का विलीनीकरण किसने किया?
   (A) डलहौजी
   (B) कर्जन
   (C) क्लाइव
   (D) वेलेस्ली

3) नादिरशाह का भारत पर आक्रमण कब हुआ?
   (A) 1730
   (B) 1735
   (C) 1739
   (D) 1750

4) फ्रांसीसी ईस्ट इंडिया कंपनी की स्थापना कब हुई थी?

(A) 1661

(B) 1662

(C) 1663

(D) 1664

5) बक्सर के युद्ध के समय बंगाल का नवाब कौन था?

(A) मीरजाफर

(B) सिराज-उद्-दौला

(C) आसफ खाँ

(D) मीरकासीम

6) ब्रिटिश हिन्द में सुप्रीम कोर्ट की स्थापना कब हुई?

(A) 1750

(B) 1773

(C) 1785

(D) 1800

7) भारत में न्याय विषयक सुधार —

(A) क्लाइव

(B) डलहौजी

(C) बेन्टिक

(D) कर्ज़न

8) अंग्रेज़ों ने सभी उच्च पदों पर किसे नियुक्त किया था?

(A) मुस्लिम

(B) अंग्रेज़

(C) हिन्दू

(D) नेपाली

9) कंपनी शासन में भारतीयों का राष्ट्रीय उद्योग कौन-सा था?

(A) बढ़ई काम

(B) समुद्री व्यापार

(C) बगीचा उद्योग

(D) बुनाई उद्योग

10) रामकृष्ण मिशन की स्थापना किसने की थी?

(A) स्वामी रामकृष्ण

(B) राजा राम मोहनराय

(C) स्वामी दयानंद सरस्वती

(D) स्वामी विवेकानन्द

11) थियोसोफिकल सोसायटी का कार्य भारत में आकर किसने अपने हाथ में ले लिया?

(A) मैडम ब्लेवट्स्की

(B) एनी बेसन्ट

(C) कर्नल आल्कोट

(D) बेन्टिक

12) नरमपंथी नेता कौन थे?

(A) लाला लाजपत राय

(B) बिपिनचंद्र पाल

(C) लोकमान्य तिलक

(D) गोपाल कृष्ण गोखले

13) लंदन में इंडियन होमरूल सोसायटी की स्थापना किसने की थी?

(A) मदनलाल धींगरा

(B) श्यामजी कृष्ण वर्मा

(C) सावरकर

(D) सरदार सिंह राणा

14) महात्मा गांधी का प्रथम सत्याग्रह कौन-सा था?

(A) चंपारन

(B) अहमदाबाद

(C) खेड़ा

(D) बारडोली

15) मुस्लिम लीग की स्थापना किस वर्ष हुई थी?

(A) 1905

(B) 1906

(C) 1907

(D) 1908

16) भारत में योजना आयोग का आरंभ कब हुआ?

(A) 1947

(B) 1950

(C) 1955

(D) 1952

17) जर्मनी के लौह पुरुष कौन थे?

(A) हिटलर

(B) मुसोलिनी

(C) बिस्मार्क

(D) नेपोलियन

18) व्यक्ति का आर्थिक शोषण नहीं होना चाहिए।

(A) चीन की क्रांति

(B) बोल्शेविक क्रांति

(C) अमेरिकी क्रांति

(D) रक्तविहीन क्रांति

19) राष्ट्रसंघ की स्थापना कब हुई?

(A) 1820

(B) 1920

(C) 1939

(D) 1945

20) ------- नामक नागरिक ने अफ्रीका अफ्रीकियों के लिए का नारा प्रचारित किया।

(A) विलमोट ब्लाईडन

(B) नेल्सन मंडेला

(C) लुथूली

(D) आलबर्ट

विभाग - B

निम्नलिखित 21 से 30 तक के प्रश्नों में से प्रत्येक के उत्तर एक वाक्य में लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 1 अंक है : **[10]**

21) मराठा सत्ता में सर्वप्रथम पेशवा कौन था?

22) हैदराबाद राज्य का स्थापक कौन था?

23) किस मुगल सम्राट के समय में अंग्रेजों ने व्यापारिक कोठियाँ स्थापित करने का अधिकार प्राप्त किया?

24) मुंबई टापू अंग्रेजों को किसके पास से मिला था?

25) ब्रिटिश हिन्द में सुप्रीम कोर्ट की स्थापना कब हुई?

26) जमींदारी पद्धति अर्थात् क्या?

27) भारत का जहाज निर्माण उद्योग किसके उद्योग से श्रेष्ठ था?

28) शिरोमणि गुरु प्रबंधक समिति ने किस समाज में सुधार का कार्य किया?

29) ''स्वराज मेरा जन्मसिद्ध अधिकार है'' यह सूत्र किसने दिया?

30) शीतयुद्ध अर्थात् क्या?

विभाग - C

■ **निम्नलिखित 31से 44 प्रश्नों में से किन्हीं 10 के उत्तर संक्षिप्त में दीजिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 2 अंक हैं:** **[20]**

31) ब्रिटिश सिक्कों में से प्राप्त इतिहास समझाइए।

32) पानीपत के तीसरे युद्ध के बारे में लिखिए।

33) द्विमुखी शासन पद्धति अर्थात् क्या?

34) अंग्रेजी शासन तंत्र का स्वरूप बताइए।

35) 1857 के संग्राम का तात्कालिक कारण लिखिए।

36) 1857 के संग्राम का परिणाम लिखिए। कोई दो।

37) स्थायी बंदोबस्त पर टिप्पणी लिखिए।

38) श्यामजी कृष्णवर्मा के बारे में टिप्पणी लिखिए।

39) सायमन कमीशन का विरोध क्यों किया गया था?

40) नवजागरण अर्थात् क्या?

41) धर्मसुधार अर्थात् क्या?

42) परमाणु शस्त्र के बारे में समझाइए।

43) आतंकवादी संगठनों पर संक्षिप्त में लिखिए।

44) सौर ऊर्जा के बारे में लिखिए।

विभाग - D

■ **निम्नलिखित 45 से 58 में से किन्हीं 10 प्रश्नों के मुद्दासर उत्तर लिखिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 3 अंक हैं:** **[30]**

45) इतिहास की आधार सामग्री के रूप में समाचार पत्रों के विषय में बताइए।

46) डलहौजी की खालसा नीति समझाइए।

47) अंग्रेज सरकार के पुलिसतंत्र की रूपरेखा बताइए।

48) 1857 के संग्राम की विफलता के कारण बताइए। कोई तीन।

49) स्वामी विवेकानंद ने समाज सुधार के लिए कौन-कौन सी प्रवृत्तियाँ की थीं?

50) स्वदेशी आंदोलन पर टिप्पणी लिखिए।

51) आत्यंतिक राष्ट्रवाद के बारे में टिप्पणी लिखिए।

52) असहयोग आंदोलन पर संक्षिप्त टिप्पणी लिखिए।

53) नवजागरण काल के वैज्ञानिक आविष्कारों के विषय में संक्षेप में बताइए।

54) वर्सेल्स की संधि के बारे में संक्षिप्त में टिप्पणी लिखिए।

55) संयुक्त राष्ट्र का मानवाधिकार घोषणापत्र की चर्चा कीजिए।

56) गुट निरपेक्षता की नीति का समर्थन करने वाले महान नेताओं के नाम बताइए।

57) आतंकवाद अर्थात् क्या?

58) समाचार पत्रों का सामाजिक महत्त्व समझाइए।

विभाग - E

■ **निम्नलिखित 59 से 64 प्रश्नों में से किन्हीं 4 प्रश्नों के सविस्तार उत्तर दीजिए। प्रत्येक प्रश्न के लिए 5 अंक हैं:** **[20]**

59) भारत में कृषि क्षेत्र में स्थगितता किन कारणों से आई?

60) आर्य समाज की प्रवृत्तियों की जानकारी दीजिए।

61) स्वतंत्र भारत में शिक्षा के विकास का वर्णन कीजिए।

62) राष्ट्रसंघ की स्थापना के उद्‌देश्य क्या थे?

63) द्वितीय विश्वयुद्ध के परिणाम लिखिए।

64) 'इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी ने विश्व को एक गाँव बना दिया है' — चर्चा कीजिए।

◆◆◆

Seat No.: | | | | | | | |

Sl. No. :

029(E)

(March, 2022)

Time : 3 Hours] *[Maximum Marks : 100*

Instructions :

1) **This question paper contains 5 sections and 64 questions.**
2) **Answers should be written according to the instructions only.**
3) **Start a new section on a new page.**

SECTION - A

■ **Question Nos. 1 to 20 are multiple choice type questions. Select the correct option from the given options (A, B, C, D) given below. Each question carries 1 mark :** **[20]**

1) Which publisher published The collected works of Mahatma Gandhi?
   (A) Delhi University
   (B) State Archives
   (C) Navjivan Prakashan
   (D) Gujarat University

2) Who annexed the Sikh State?
   (A) Dalhousie
   (B) Curzon
   (C) Clive
   (D) Wellesley

3) When did Nadir Shah invade India?

(A) 1730

(B) 1735

(C) 1739

(D) 1750

4) When was the French East India Company established?

(A) 1661

(B) 1662

(C) 1663

(D) 1664

5) Who was the Nawab of Bengal during the battle of Buxar?

(A) Mir Jafar

(B) Siraj-ud-Daulah

(C) Asaf Khan

(D) Mir Kasim

6) When was the supreme court established in British India?

(A) 1750

(B) 1773

(C) 1785

(D) 1800

7) Judicial reformer in India –

(A) Clive

(B) Dalhousie

(C) Bentinck

(D) Curzon

8) Who are appointed on the high posts during British rule?

(A) Muslim

(B) British

(C) Hindu

(D) Nepali

9) What was the main industry during British rule?

(A) Carpentry

(B) Shipping

(C) Horticulture

(D) Weaving industry

10) Who established the "Ram Krishna Mission"?

(A) Swami Ramkrishna

(B) Rajaram Mohan Roy

(C) Dayanand Saraswati

(D) Swami Vivekanand

11) Who took the responsibility of the 'Theosophical society' in India at its very arrival?

(A) Madam Blavatsky

(B) Annie Besant

(C) Colonel Alcott

(D) Bentinck

12) Who was a 'moderate leader'?

(A) Lala Lajapat Roy

(B) Bipinchandra Pal

(C) Lokmany Tilak

(D) Gopal Krishna Gokhale

13) Who established 'Indian Home Rule Society' in London?

(A) Madanlal Dhingara

(B) Shyamji Krishna Verma

(C) Savarkar

(D) Sardar Singh Rana

14) Which one was Mahatma Gandhi's First Satyagraha?

(A) Champaran

(B) Ahmedabad

(C) Kheda

(D) Bardoli

15) When was Muslim League established?

(A) 1905

(B) 1906

(C) 1907

(D) 1908

16) When was the planning commission established?

(A) 1947

(B) 1950

(C) 1955

(D) 1952

17) Who was the Ironman of Germany?

(A) Hitler

(B) Mussolini

(C) Bismarck

(D) Napolean

18) An 'Individual must not be economically exploited'.

(A) Chinese Revolution

(B) Bolshevik Revolution

(C) American Revolution

(D) Bloodless Revolution

19) When was the League of Nations established?

(A) 1820

(B) 1920

(C) 1939

(D) 1945

20) ______ gave a slogan " Africa-for Africans".

(A) Wilmot Blyden

(B) Nelson Mandela

(C) Luthuli

(D) Albert

SECTION - B

■ **Answer the following questions from 21 to 30 in one sentence each. Each question carries 1 mark:** **[10]**

21) Who was the first peshwa in the Maratha Power?

22) Who was the founder of Hyderabad State?

23) During the time of which Mughal the English got the permission to establish trade factories?

24) Who gave the Mumbai Island to the English?

25) When was the supreme court established in British India?

26) What is Ryotwari System?

27) The ship making business of India was superior to which country?

28) For which religion did shiromani Guru Prabandhak Samiti work for social reformation?

29) "Swaraj is my birth right" who made this statement ?

30) What is cold war?

SECTION - C

■ **Answer Any 10 of the following questions 31 to 44 in short. Each question carries 2 marks.** **[20]**

31) Discuss the history we get through the coins.

32) Explain the third battle of Panipat.

33) What is Dual Administrative Structure?

34) Give the form of British administrative structure.

35) Describe immediate cause of the Revolt of 1857.

36) Write any two Results of the 1857 Revolt.

37) Write a note on permanent settlement.

38) Write a note on Shyamji Krishna Verma.

39) Why was the Simon Commission opposed?

40) What is meant by Renaissance?

41) What is Reformation?

42) Give information about 'Nuclear weapons'.

43) Give information about Terrorist organisations.

44) Give information about Solar Energy.

SECTION - D

■ **Answer Any 10 of the following questions 45 to 58 to the point. Each question carries 3 marks :** **[30]**

45) Give information on newspaper as the source of history.

46) Explain the Khalsa policy of Dalhousie.

47) Outline the police system of the British Government.

48) Write a detailed note on failure of the mutiny of 1857 (Any three).

49) What activities did Swami Vivekanand do for social reformation?

50) Write a note on Swadeshi Movement.

51) Write a note on Extreme Nationalism.

52) Write a note on non-cooperation movement.

53) Bring out briefly scientific inventions during the Renaissance.

54) Explain in brief about Versailles Treaty.

55) Discuss the Declaration of Human Rights by U.N.

56) Give names of leaders who approved the policy of Non-Alignment.

57) What is Terrorism ?

58) What is the significance of daily news journals in society.

SECTION - E

■ **Answer Any 4 of the following questions 59 to 64 in detail. Each question carries 5 marks.** **[20]**

59) What were the reasons of stagnation in the field of Agriculture?

60) Give information about the social activities of the "Arya Samaj".

61) Describe the progress in the field of education in independent India.

62) What were the objectives of establishment of the League of Nations?

63) Write aftermath of second world war.

64) Information technology has changed the world into a small village. Discuss.

◆◆◆